

Государственное учреждение образования «Средняя школа № 6 г. Жодино»

Городской этап областной акции

«Живая память поколений»

*Руководитель Юриц Татьяна Васильевна,
учитель физики и информатики*

«МОЙ ПРАДЕДУШКА»

*Автор: Масловский Илья Андреевич,
учащийся 7 «Г» класса*

Масловский Виктор Степанович

(1920-2000 гг.)

Мой прадедушка, Масловский Виктор Степанович, был участником Великой Отечественной войны. Он родился в 1920 году в деревне Заболотье Смолевического района. В Красной Армии служил с 1939 г, в Гродненской области, был рядовым солдатом.

Когда началась Великая Отечественная война, войска, которые стояли на границе, в их числе и мой прадедушка, первыми приняли удар вражеских войск. Было тяжело, Советские войска отступали до столицы нашей Родины - Москвы.

Прадедушка принял участие в сражении за Сталинград. В составе второго Белорусского фронта принимал участие в освобождении Белоруссии. Участвовал в битве за город Кёнигсберг. Освобождал Польшу, дошёл до Берлина и 8 мая 1945 года был тяжело ранен в ногу. О победе над врагом он узнал в госпитале. Награды: Орден Красной звезды Отечественной войны второй степени, медали " За отвагу", за победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941- 1945 гг. После окончания войны и после лечения в госпитале г. Глазова, мой прадедушка работал на военном заводе, где и встретил свою будущую супругу, которая работала в охране этого завода. Они поженились, потом переехали в Белоруссию, в г. Жодино, где и работали на заводе "Белаз". Они прожили вместе более 50-ти лет. У них родилось двое детей. Жили они очень дружно и хорошо воспитали моего дедушку Вову. Он такой же хороший человек, как и его отец. Наш прадедушка является для всей нашей семьи гордостью и примером! Я буду всегда помнить о нем, о его любви к жизни и Родине. Прадедушка прошёл тяжелый путь и каждый раз из рассказов моего папы, в праздник 9 мая он плакал, хотя был очень сильным. Это были слезы пройденного и увиденного в этой ужасной войне. Он за всю жизнь не мог забыть все увиденное горе нашего русского народа и все это пронёс через года.

«ТЯЖЕЛАЯ ЖИЗНЬ»

*Автор: Кудрявцев Никита Сергеевич,
учащийся 7 «Г» класса*

Микша Александр Петрович (1902-1968)

Мой прадедушка, Микша Александр Петрович родился 1902 году 17 мая в Литве. Вырос Александр в простой крестьянской семье. В семье было 4 брата и 2 сестры и Александр. Прадедушка помогал родителям по дому, учился в школе. Когда он повзрослел, то работал в колхозе и помогал леснику.

Встретил он свою любовь в Белоруссии в Бресте. Звали ее Анна Лазаревна, родилась в 1901 году 21 июня. Поженились они в 22 года. Через некоторое время в семье прадедушки родился сын Петр Александрович в 1926 году. Когда наступила война, жена Аня отправила своего мужа и сына на фронт. Брата Пети звали Володя, родился он в 1923 году, сестру звали Рая, родилась в 1927 году, вторую сестру звали Надежда, родилась в 1937 году.

Когда наступила война Володя и Рая были сосланы в Германию на работу. Володя работал в Гамбурге, а Рая в Бауэре. После боя прадедушка встретился с сыном Петром на реке Эльба в Германии и вместе с армией пошли на Берлин. В одном из боёв мой прадедушка был контужен и попал в госпиталь. Во время войны он получил медаль "За Отвагу". После войны сын Петр женился на Ольге Матвеевне. Ольга родилась 1927 году. Они познакомились в Белоруссии в деревне Дубенецкий Бор.

Умер мой прадедушка 7 ноября 1968 года. Его жена Анна умерла 1985 году летом. Сын Пётр умер в 1961 году зимой. Жена Петра, Ольга умерла в 2008 году. Второй сын Володя умер в 1999 году, а его сестра Рая умерла в 2012 году, сестра Надежда умерла в 2001 году.

Тяжелая жизнь моего прадедушки в военные годы не оставила никого равнодушным. Воспоминания о нем передавались из поколения в поколения, собственно так мы с сестрой и узнали историю жизни героя нашей семьи. К сожалению, это все, что сохранилось в нашей семье о прадедушке и его семье.

«МОЙ ПРАДЕДУШКА»

*Автор: Мирзоева Мая Мансуловна,
учащийся 7 «Г» класса*

Мирзоев Шираслан родился в 1918 году. В возрасте 23 лет был призван в армию. Участвовал в военных действиях, во время Великой Отечественной войны, на территории Санкт-Петербурга. Войска, в составе которых находился мой прадедушка, продвинулись от Санкт-Петербурга до Берлина. К сожалению, мой прадедушка погиб в Берлине во время военных действий, так и не увидев победу нашего народа.

“НЯМА КАНЦА ЯМУ, ПОЛЮ ПАМЯЦІ...”

*Автор: Морозов Илья Дмитриевич,
учащийся 7 «Г» класса*

Не знайсці ў нас ні населенага пункта, ні, бадай сям’і, дзе б вайна не пакінула свій горкі след. Яна напамінае нам штодня фотаздымкамі ў жалобнай рамцы на сцяне, бодем франтавых ран вызваліцеляў, шматлікімі абеліскамі на нашай зямлі... Кожным чацвёртым сынам і дачкой заплаціў народ за волю. Жудасная арыфметыка! У ёй – наш вечны боль і памяць. І роздум.

“ В нашей жизни всякое бывает...” – так спяваецца ў вядомай песні, - пачаў нашу размову Анатоль Фёдаравіч Каралёў з вёскі Стаі Бобрскага пассавета, - але ж не думаў – не гадаў я, што ў час вайны мне выпадзе такая доля.

Мы сядзелі ва ўтульнай пярэдняй хаце гаспадара і вялі нетаропкую размову. Па ўсім адчувалася, што Анатоль Фёдаравіч Ю хаця і шмат ведае пра вайну, што-нішто асэнсоўвае цяпер па-новаму. Справа ў тым, што ён звездаў на сабе ўвесь жах фашысцкіх канцлагаў. Усяго тады хапіла: голаду (рады быў кавалачку хлеба) і холаду (апошняя шынель адабралі), здзекаў і пабояў. Дарэчы, у канцлагеры Маўтгаўзен разам з Анатолям Фёдаравічам знаходзіўся і Дзмітрый Карбышаў, якому пасмяротна было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. А тады...

“Асабіста я не бачыў, але многія палонныя ў канлагеры, і нават настаўнік з Бабра, былі сведкамі, як у лютым 1945 года фашысты вывелі Карбышава на мороз і аблівалі вадой, пакуль ён не памёр, - успамінаў А.Ф. Каралёў. – Фашысты прымушалі трапіўшага ў палон Карбышава здрадзіць Радзіме. Аднак ён у лагерах смерці Майданак, Асвенцім і іншых вёў агітацыю сярод ваеннапалонных, удзельнічаў у стварэнні падпольных антыфашысцкіх груп.

Не даваў нам упасці духам і тады калі жыў побач, і тым больш усяліў надзею у нязломанасць, калі загінуў як герой.”

Пасля вайны Анатоль Фёдаравіч не раз успамінаў уразіўшы яго тады факт смерці Карбышава. Сам жа ён быў самім юнаком: вайна пачалася, калі Анатоль Фёдаравіч сустрэў яшчэ толькі 16 вёснаў.

... Нарадзіўся А. Ф. Каралёў 15 лютага 1925 года ў вёсцы Стаі. У сям’і іх было трое дзяцей, бацька працаваў і брыгадзірам, і старшынёй калгаса. Хадзіў хлопец у Бобрскую школу. Толькі-толькі скончыў 8 класаў, як пачалася вайна. Разам з іншымі хлопцамі-аднавяскоўцамі трапіў у лагер у Оршу, дзе немцы прымушалі выконваць самую розную работу. Затым – адпраўка ў Германію ў канцлагер, спроба ўцячы разам з іншымі 9-цю палоннымі не ўдалася, таму зноў арышт, палон. Пабег быў групавы і ўсіх іх, як палітычных, перакідвалі з лагера ў лагер, пакуль не трапіў у Маўтгаўзен.

Вызваленне прыйшло толькі ў 6 мая 1945 года. Але ж яно не аказалася свабодай, бо быў яшчэ і асобы аддзел са сваім пытаннем: як трапіў у палон? Пакуль сутнасць ды справа, накіравалі Анатоля Фёдаравіча на Пячору, у Варкуту. Разабраўшыся, быў прыняты ў НКВС (НКВД) і аж да 1950 года ахоўваў заключаных. За гэты час стаў малодшым камандзірам, тры разы прыязджаў на радзіму ў водпуск. Гэта цяпер можна расказаць, каго даводзілася ахоўваць (паліцаяў, бургамістраў, старастаў, здраднікаў – усіх з самым розным тэрмінам турэмнага зняволення), тады ж жаваў клятву не выдаваць тайны. І нават не ў гэтым не ў гэтым справа. “Калі гаварыць чэснаб – задумліва, асэнсоўваючы сказаннае, працягваў сядзець за калючым дротам. Тэрміны ж , паўтаруся былі розныя...”

Але ж і гэта перажыўшы юнак. Прыехаўшы у жніўні 1950 года ў родную вёску, здавалася б, назаўсёды, зноў быў вымушаны пакінуць яе на пэўны час: забралі ў Барысаў, а дакладней, у Печы на армейскія зборы. Але ўжо калі пасля вярнуўся у Стаі, то сапраўды аказалася назаўсёды.

Калгасам “Колас” тады кіраваў Кохан Уладзімір Іванавіч. Менавіта ён запрасіў А.Ф. Каралёва на пасаду касіра гаспадаркі. Пагадзіўшыся, хлопец думаў, што ўсё гэта часова. Але, як кажуць, няма больш пастаяннага, як часовае. Так і давялося Анатолю Фёдаравічу бяззмена адпрацаваць касірам ажно 23 гады. Не памыліўся Уладзімір Іванавіч у сумленнасці гэтага чалавека, адказнасці за даручаную справу (ода гэтага, дарэчы, 6 чалавек – бухгалтараў і касіраў – селі на лаву падсудных). Капейка ў капейку сыходзілася каса ў Каралёва. Вялікія сумы – больш чым па 100 тысяч рублёў – даводзілася атрымліваць касіру. І ніколі ніякай недастачы.

У 1985 годзе – пасля дасягнення пенсійнага ўзросту – праводзілі Анатоля Фёдаравіча на заслужаны адпачынак, аднак сувязі з гаспадаркай доўгі час ён не парываў. Безадмоўны ў любой справе, ён быў заўсёды там, дзе трэба былі сялянская хватка, увішнія рукі. У паляводстве працавала і жонка – Ганна Максімаўна, а ў сям’і расло трое дзяцей.

Затое цяпер яны – апора і надзея. Адзін сын, праўда далёка, у Чарнігаве. Другі – у Жодзіна, а дачка побач – у Замках. Кожнае лета ў бабулі з дзядулем бавяцца пацёра ўнукаў, таксама памочнікаў у вясковых справах. А дапамагаць ёсць у чым: на падворку Каралёвых карова, два кані, свінні, авечкі, куры. Да ўсіх трэба дайсці, усіх накарміць-напаіць. Так і праходзіць жыццё ў штодзенных клопатах.

Але ж ёсць яшчэ адзін клопат у Анатоля Фёдаравіча: ён – старшыня ветэранскай арганізацыі калгаса “Колас”. Узімку – на кані, улетку – на веласіпедзе 75-гадовы ветэран імкнецца даходзіць да тых, хто мае ў ім патрэбу. Мо таму і цяпер яшчэ наш герой такі няўрымслівы, клапатлівы, хуткі на пад’ём.

... 55 гадоў мінула з тых далёкіх, суровых, ліхіх часін, 55 – імгненне для гісторыі і вечнасць для чалавечага жыцця. Многае ў ім змянілася, але памяць ветэранаў зберегла тыя гады, бо няма канца яму – полю памяці.

Т.Талкачова

12 лютага 200 года, газета
“Ленінскім курсам” .

Мой прадедушка **Королев Анатолий Федорович**, годы жизни 15.02.1925 – 15.04.2000. Я решил начать свой рассказ о герое моей семьи со статьи, так как осталось совсем мало воспоминаний о нем. По рассказам моего папы, прадедушка был всеми узнаваемый и уважаемый человеком Крупского района. Обладал такими чертами характера как: настойчивость, честность, мог найти выход из любой сложной ситуации. Война очень изменила прадедушку, так как многое пришлось пережить.

Мне очень жаль, что я был очень мал и совсем не помню прадедушку, но в нашей семье есть такая традиция, 9 мая вспоминать о героях нашей семьи.